

שְׁכַתּוּב (דברים ל) כִּי הוּא חֵיף וְאָרֶךְ יָמָיֶךָ. כִּי הוּא חֵיף - בְּעוֹלָם הַזֶּה. וְאָרֶךְ יָמָיֶךָ - בְּעוֹלָם הַבָּא. שְׁעוֹלָם הַבָּא לְגוֹף לְתַחֲתֵית הַמֵּתִים, שְׂאֵחַר שְׂיָקוּם לֹא יָמוּת. וְכִמוֹ שֶׁהַעוֹלָם הַבָּא יִהְיֶה עוֹמֵד, כִּף הַעוֹלָם הַזֶּה יִהְיֶה עוֹמֵד.

שְׂשִׁי - שְׂלֵא יְהֵא גְרַגְרָן וּבִלְעָן עַל שְׁלַחְנֹן שֶׁל הַמֶּלֶךְ, כְּמוֹ עֶשׂוֹ שְׂאָמֵר (בראשית כה) הַלְעִיטְנִי, דְּרַף הַלְעִטָּה, אֵלֵא דְרַף טַחֲיִנָּה. אַף כִּף מִי שְׂמוּצִיא דְבוּרִים שֶׁל תְּפִלָּה אוֹ תוֹרָה מִפְּיֹו, צְרִיף לְהוּצִיא אוֹתָם בְּדְרַף טַחֲיִנָּה - שְׁלָמִים, וְלֹא בְּהַלְעִטָּה - חֲסָרִים. וְלֹא עוֹד, אֵלֵא בְּגִלְל סַכְנָה שְׂמָא יְקָדִים קְנָה לְוִשְׁט.

שְׂבִיעִי - מִים אַחְרוּנִים. וּפְרָשׁוּהוּ, מִים רֵאשׁוּנִים מְצוּהָ, וְאַחְרוּנִים חוֹבָה, וְאַמְצָעִים רְשׁוּת. מִים רֵאשׁוּנִים צְרִיף לְהַגְבִּיָּה הָאֲצָבָעוֹת כְּדִי שְׂלֵא יַחְזְרוּ מְשָׁקִים וְיִטְמְאוּ אֶת הַיָּדַים. וְיִשׁ מִהַחֲכָמִים שְׂאָמְרוּ, שְׂאַחְרוּנִים מְשׁוּם מְלַח סְדוּמִית, שְׂלֵא יִסְמָא אֶת הַעֵינַיִם. אֶפְלוּ כִּף הוּצִיא אוֹתָם מַחוּבָּה. וְסוֹתְרִים הַדְּבָרִים אֶת אֵלוּ שְׂאָמְרוּ עֲלֵיהֶם חוֹבָה, וְאִין דְּרַף אַרְץ לְסַתֵּר דְּבָרֵי הַגְּאוּנִים, (מאלוּ שְׂאָמְרוּ עֲלֵיהֶם) אֵלֵא שְׂנְאָמֵר עֲלֵיהֶם, (דברים ז) עַל פִּי הַתּוֹרָה אֲשֶׁר יוֹרוּךְ.

וְרֵא עוֹד, אֵלֵא שְׂאָמְרוּ עֲלֵיהֶם שְׂלֵשׁ קְדוּשׁוֹת. זְהוּ שְׁכַתּוּב (ויקרא יא) וְהִתְקַדְּשֶׁתָּם וְהִיִּיתְם קְדוּשִׁים. וְהִתְקַדְּשֶׁתָּם - אֵלוּ מִים רֵאשׁוּנִים. וְהִיִּיתְם קְדוּשִׁים - אֵלוּ מִים אַחְרוּנִים. כִּי קְדוּשׁ - זֶה שְׂמֹן עָרֵב. אֲנִי ה' - זֶה בְּרָכָה. וְאַמְצָעִים, בֵּין גְּבִינָה לְבִשָּׁר, וּמְשׁוּם זֶה וְהִתְקַדְּשֶׁתָּם וְהִיִּיתְם קְדוּשִׁים כִּי קְדוּשׁ אֲנִי ה'. אֲשֶׁרֵי הָעַם שְׂאָדוּנִים יִשִּׁים אוֹתָם אֲצִלוּ. מִים רֵאשׁוּנִים שְׂזוּרַע אָדָם - מְצוּהָ. אַחְרוּנִים, שֶׁל הַנְּקֻבָּה

חֵיף וְאָרֶךְ יָמָיֶךָ. כִּי הוּא חֵיף בְּעוֹלָם הַזֶּה וְאָרֶךְ יָמָיֶךָ בְּעוֹלָם הַבָּא. דְּעִלְמָא דְאַתִּי לְגוּפָא (דף רמ"ו ע"א) לְתַחֲתֵית הַמֵּתִים, דְּלְכַתֵּר דְּיִיקוּם לֹא יָמוּת. וּכְגוּוֹנָא דְּעִלְמָא דְאַתִּי יְהֵא קְנִים, הַכִּי עִלְמָא דִּין יְהֵא קְנִים.

שְׂתִינְתָּאָה, שְׂלֵא יְהֵא גְרַגְרָן וּבִלְעָן עַל פְּתוּרִיָּה דְּמִלְכָּא, כְּגוּוֹנָא דְּעֶשׂוֹ דְּאָמֵר (בראשית כה) הַלְעִיטְנִי, אֵרַח הַלְעִטָּה, אֵלֵא בְּאַרְח טַחֲיִנָּה. אוֹף הַכִּי, מֵאֵן דְּאַפִּיק מְלִין דְּצִלוֹתִין אוֹ דְּאוֹרִיִּיתָא מִפּוּמוּי, בְּעִי לְאַפְקָא לֹון בְּהַטְחָנָה שְׁלָמִים, וְלֹא בְּהַלְעִטָּה חֲסָרִים. וְלֹא עוֹד, אֵלֵא כְּגִין סַכְנָה דְּשְׂמָא יְקָדִים קְנָה לְוִשְׁט.

שְׂבִיעִיָּה, מִים אַחְרוּנִים. וְאוּקְמוּהָ, מִים רֵאשׁוּנִים מְצוּהָ. וְאַחְרוּנִים חוֹבָה. וְאַמְצָעִים רְשׁוּת. מִים רֵאשׁוּנִים צְרִיף לְסַלְקָא אֲצָבָעָן, כְּגִין דְּלֵא יַהֲדוּרֹן מְשָׁקִין וְיִטְמְאוּ אֶת הַיָּדַים. וְאִית מְרַבְּנָן דְּאַמְרֵי, דְּאַחְרוּנִים מְשׁוּם מְלַח סְדוּמִית, שְׂלֵא תִסְמָא אֶת הַעֵינַיִם. אֶפְלוּ הַכִּי אֶפְקִין לֹון מַחוּבָּא. וְסַתְרֵי מִלִּין, אֵלִין דְּאַמְרוּ עֲלֵיהֶו חוֹבָה, וְלֹאוּ אֵרַח אֲרַעָא לְסַתְרָא גְאוּנִים מְלִין, (ס"א מאלוּ דְּאַמְרֵי עֲלֵיהֶו) אֵלֵא דְּאַתְקֵרֵי עֲלֵיהֶו, (דברים ז) עַל פִּי הַתּוֹרָה אֲשֶׁר יוֹרוּךְ.

וְלֹא עוֹד, אֵלֵא דְּאַמְרוּ עֲלֵיהֶו ג' קְדוּשׁוֹת, הֵדָא הוּא דְּכַתִּיב, (ויקרא כ) וְהִתְקַדְּשֶׁתָּם וְהִיִּיתְם קְדוּשִׁים. וְהִתְקַדְּשֶׁתָּם אֵלוּ מִים רֵאשׁוּנִים. וְהִיִּיתְם קְדוּשִׁים אֵלוּ מִים אַחְרוּנִים. כִּי קְדוּשׁ, זֶה שְׂמֹן עָרֵב. אֲנִי יי, זֶה בְּרָכָה. וְאַמְצָעִים, בֵּין גְּבִינָה לְבִשָּׁר. וּבְגִין דָּא, וְהִתְקַדְּשֶׁתָּם וְהִיִּיתְם קְדוּשִׁים כִּי קְדוּשׁ אֲנִי יי. זְכָאִין עָמָא, דְּמֵאֲרִיָּהוּן יִשְׂוֵי לֹון לְגַבִּיָּה.

אוֹף הַכִּי וְהִתְקַדְּשֶׁתָּם, בְּשַׁעַת תְּשִׁמִּישׁ. מִים רֵאשׁוּנִים דְּזָרַע בְּרֵנֵשׁ, מְצוּהָ. אַחְרוּנִים דְּנוּקְבָא, חוּבָא. וְאַמְצָעִים קָא רְמִיז, וּכְגַבִּינָה תְּקַפִּיאֲנִי. הֵדָא הוּא דְּכַתִּיב, (איוב י) הֲלֹא כַחֲלָב תִּתִּכְנִי וְכַגְּבִינָה תְּקַפִּיאֲנִי. וְהֵאֵי אִיָּהוּ אַף כִּף וְהִתְקַדְּשֶׁתָּם - בְּשַׁעַת תְּשִׁמִּישׁ. מִים רֵאשׁוּנִים שְׂזוּרַע אָדָם - מְצוּהָ. אַחְרוּנִים, שֶׁל הַנְּקֻבָּה

- חוֹבָה. וְאִמְצָעִים - הָרִי רוֹמֵז, וְכַגְבִּינָה תִקְפִּיאֲנִי. זֶהוּ שְׁכֵתוּב (איוב י') הֲלֹא כְחֹלֶב תִּתִּיכֵנִי וְכַגְבִּינָה תִקְפִּיאֲנִי. וְהוּוּ שְׁבֹא הָרִמֵז בֵּין גְּבִינָה לְכֹשֶׁר, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ (איוב י') עוֹר וּבֹשֶׂר תִּלְבִּישֵׁנִי. שְׁמִינִי - לְשִׁלְשָׁה צָרִיף כּוֹס. מִדּוּעַ? בִּינָה הִיא הַשְּׁלִישִׁית מֵעֶשֶׂר סְפִירוֹת, מִמַּעַלָּה לְמַטָּה. וּמִשּׁוּם זֶה פָּחוֹת מִשְׁלֹשָׁה לֹא צָרִיף כּוֹס (ר"א). לְשִׁלְשָׁה צָרִיף כּוֹס. וְכֹא בְרִמֵז - קִדְשָׁה לָךְ יִשְׁלֹשׁוּ. וְלֹא עוֹד, אֲלֹא שֶׁהַתּוֹרָה לֹא יוֹרֶדֶת פָּחוֹת מִשְׁלֹשָׁה - כִּהְנִים, לְוִיִּם, יִשְׂרָאֵלִים. תּוֹרָה, נְבִיאִים, וּכְתוּבִים. בְּחֵדֶשׁ הַשְּׁלִישִׁי, בְּיוֹם הַשְּׁלִישִׁי. וְזוֹ בִּינָה, יְהו"ו. וּבְגִלְגָּלָה נֶאֱמַר, שְׁלֹשׁ מִשְׁמֵרוֹת הַיְיָ הַלְלִיָּהּ. מִלְכוּת, אוֹת ה' רְבִיעִית, עֲלֶיהָ נֶאֱמַר, אַרְבַּע מִשְׁמֵרוֹת הַיְיָ הַלְלִיָּהּ. וְאוֹת ש' שֶׁל שְׁלֹשָׁה עֲנָפִים כְּנֶגֶד שְׁלֹשׁ מִשְׁמֵרוֹת. וְאוֹת **ש** שֶׁל אַרְבַּע פָּנִים כְּנֶגֶד אַרְבַּע מִשְׁמֵרוֹת. תְּשִׁיעִי - כּוֹס שֶׁל בְּרַכָּה, רְבִיעִית הַלֵּג. וְשַׁעוֹר שְׁלוֹ לְעֻמַּת אוֹת ה', רְבִיעִית שֶׁל שֵׁם יְהו"ה. עֲשִׂירֵי - בַּעֲשָׂרָה אוֹמֵר נְבִרָף לֹאֲלֵהֵינוּ. וְשִׁכִּינָה תַּחֲתוֹנָה הִיא רְבִיעִית וְעֲשִׂירִית. רְבִיעִית לְשֵׁם יְהו"ה. עֲשִׂירִית לְעֶשֶׂר סְפִירוֹת, שֶׁהֵן יו"ד ה"א וְא"ו ה"א. וְכִמְהָ צָרִיף אָדָם לְשֹׁמֵר עֲצָמוֹ שְׁלֹא לְזַרֵּק דְּבָרִים אֵלָיו בְּמִקּוֹם שְׁלֹא צָרִיף כְּמוֹ מִי שֶׁזּוֹרֵק לְחֵם. כָּל שֶׁכֵּן מִי שֶׁזּוֹרֵק לְחֵם שֶׁל הַתּוֹרָה הַחוּצָה מִשְׁלַחֲנוֹ, שֶׁהִיא הַשְּׁכִינָה, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ (יחזקאל מא) זֶה הַשְּׁלַחֵן אֲשֶׁר לִפְנֵי יי'. (ע"ב רע"ב מדימנא).

רע"א מדימנא.

זהר

וּבַחֲבוּרָה קִדְמָא, תְּלַת אֵינּוֹן דְּגֵרְמִין בִּישׁ לְגֵרְמִייהוּ. תְּרִין בְּהַאי עֲלָמָא, וְחַד בַּעֲלָמָא אַחְרָא, וְאַלִין אֵינּוֹן: מָאן דְּלִיט גְרַמְיָה, דְּתַנִּינָן חַד מְמַנָּא אַתְּפַקֵּד קַמֵּיהָ דְּבַר נֶשׁ, וּבְשַׁעֲתָא דְּלִיט גְרַמְיָה הֵהוּא בַר נֶשׁ, הַאי מְמַנָּא, וְשַׁבְעִין אַחְרָנִין דְּמְמַנָּן תַּחֲתֵיהָ, נְטִלִין הֵהוּא

דְּקָא רְמִיז, בֵּין גְּבִינָה לְכֹשֶׁר, דְּאִתְמַר בֵּיהּ (שם) עוֹר וּבֹשֶׂר תִּלְבִּישֵׁנִי.

תְּמִינָאָה, לְשִׁלְשָׁה צָרִיף כּוֹס. אֲמַאי. בִּינָה אִיהִי תְּלִיתָאָה מֵעֶשֶׂר סְפִירוֹת, מִמַּעַלָּה לְתַתָּא. וּבְגִין דָּא פָּחוֹת מִשְׁלֹשָׁה לֹא צָרִיף כּוֹס. לְשִׁלְשָׁה צָרִיף כּוֹס, קָא רְמִיז קִדְשָׁה לָךְ יִשְׁלֹשׁוּ. וְלֹא עוֹד, אֲלֹא דְאוֹרִינְתָא לֹא נַחֲתָא פָּחוֹת מִג', כִּהְנִים, לְוִיִּם, יִשְׂרָאֵלִים. תּוֹרָה, נְבִיאִים, וּכְתוּבִים. בְּיַרְחַ תְּלִיתָא, בְּיוֹם תְּלִיתָא. וְדָא בִּינָה, יְהו"ו. וּבְגִינָה אִתְמַר, שְׁלֹשׁ מִשְׁמֵרוֹת הַיְיָ הַלְלִיָּהּ. מִלְכוּת ה' רְבִיעִית, עֲלֶיהָ אִתְמַר אַרְבַּעַת מִשְׁמֵרוֹת הַיְיָ הַלְלִיָּהּ. וְש' דְּתַלְתָּ עֲנָפִין לְקַבֵּל תְּלַת מִשְׁמֵרוֹת. וְש' דְּאַרְבַּע עֲנָפִין, לְקַבֵּל אַרְבַּעַת מִשְׁמֵרוֹת.

תְּשִׁיעָאָה, כּוֹס שֶׁל בְּרַכָּה, רְבִיעִית לּוֹג, וְשַׁעוֹרָא דִּילֵיהָ, לְקַבֵּל ה', רְבִיעִית דְּשֵׁם יְהו"ה. עֲשִׂירָאָה, בַּעֲשָׂרָה אוֹמֵר נְבִרָף לֹאֲלֵהֵינוּ. וְשִׁכִּינְתָא תַּתָּאָה, אִיהִי רְבִיעִית, וְעֲשִׂירִית. רְבִיעִית לְשֵׁם יְהו"ה. עֲשִׂירִית לְעֶשֶׂר סְפִירוֹת. דְּאֵינּוֹן יו"ד ה"א וְא"ו ה"א. וְכִמְהָ צָרִיף בַר נֶשׁ לְנִטְרָא גְרַמְיָה, דְּלֹא לְזִרוּק מִלִּין אֵלִין בְּאַתְרָה דְּלֹא אַצְטְרִיף. כְּמוֹ מָאן דְּזָרִיק נְהֻמָּא. כָּל שֶׁכֵּן מָאן דְּזָרִיק נְהֻמָּא דְאוֹרִינְתָא, לְבַר מִפְתוּרֵיהָ, דְּאִיהִי שְׁכִינְתָא. דְּאִתְמַר בָּהּ, (יחזקאל מא) זֶה הַשְּׁלַחֵן אֲשֶׁר לִפְנֵי יי'. (ע"ב רע"א מדימנא).

זהר:

וּבַחֲבוּרָא קִדְמָא, תְּלַת אֵינּוֹן דְּגֵרְמִין בִּישׁ לְגֵרְמִייהוּ. תְּרִין בְּהַאי עֲלָמָא, וְחַד בַּעֲלָמָא אַחְרָא, וְאַלִין אֵינּוֹן: מָאן דְּלִיט גְרַמְיָה, דְּתַנִּינָן חַד מְמַנָּא אַתְּפַקֵּד קַמֵּיהָ דְּבַר נֶשׁ, וּבְשַׁעֲתָא דְּלִיט גְרַמְיָה הֵהוּא בַר נֶשׁ, הַאי מְמַנָּא, וְשַׁבְעִין אַחְרָנִין דְּמְמַנָּן תַּחֲתֵיהָ, נְטִלִין הֵהוּא